

23/10/2018

[WEB CGT-INFORMA](#)

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA, MARCA BLANCA DE MERCADONA

El dimarts 2 d'octubre de 2018, el Consell de Govern de la Universitat de València (UV) va decidir nomenar doctor honoris causa a Juan Roig, president de Mercadona. Som molts i moltes els que ens preguntem -professorat, personal d'administració i serveis, estudiants- quins són els motius d'una decisió com aquesta. En un moment com l'actual, en el qual les universitats es troben en primer plànol dels mitjans de comunicació per pràctiques delictives lligades al món de la política i dels negocis, ens sembla imprescindible mantenir la universitat allunyada d'aquestes lògiques de circulació de poder polític i interessos mercantils i econòmics.

Nomenar doctor honoris causa a un home de negocis implica assumir l'historial que acumula en la seua biografia com a empresari. En el cas de l'empresa Mercadona, una senzilla cerca en les hemeroteques mostra algunes pràctiques renyides amb l'excel·lència ètica que, suposadament, ha d'acumular qui aspire a un reconeixement com és el de doctor "honoris causa".

Mercadona ha aparegut freqüentment als mitjans de comunicació i en diverses sentències judicials per males pràctiques en diferents camps:

-Política laboral: acomiadaments improcedents; política antisindical; pressió extrema sobre la plantilla, que ocasiona problemes de salut laboral molt per sobre de la mitjana del sector (11.754 baixes entre 2010-2014), -això malgrat les dificultats per a obtenir la baixa laboral que imposa l'empresa-. Pressió extrema també sobre proveïdors o assetjament sexual, com testifica la condemna a Mercadona com a responsable civil subsidiària de dos casos d'assetjament en 2015.

-Política comercial i mediambiental: per citar un exemple, Incarlopsa, l'escorxador que treballa per a Mercadona va rebre una sentència judicial del Tribunal Superior de Justícia de Castella La Manxa que avala maltractament animal en no calmar als animals sacrificats i mantenir així el ritme de la cadena de muntatge que elimina 3.230 porcs cada huit hores. En el terreny mediambiental, diverses organitzacions agràries i ramaderes (entre elles l'Associació Valenciana d'Agricultors, AVA) critiquen a l'empresa per vendre sota el cost de producció, assenyalant els efectes devastadors en el sector agrícola i ramader (que afavoreixen l'abandó d'aquests sectors productius). La pressió als proveïdors i l'aposta pel consum barat (a costa del que siga) provoca situacions molt preocupants des de criteris de sostenibilitat ecològica.

-Política financer-urbanística: membres de la família de Juan Roig participen en operacions molt rendibles, lligades a la compra de terrenys en el PAI del Grau, però associades als interessos immobiliaris i especulatiu que tanta mala reputació han

portat a les institucions valencianes.

-Inclinacions ideològiques: les declaracions de Juan Roig sobre la necessitat de disminuir el sector públic: “quant menys sector públic, millor” o la seua apel·lació a la “cultura de l'esforç” entesa com “treballar com a xinesos per a seguir vivint com a espanyols” il·lustren amb claredat la posició de la tercera fortuna del país.

Així mateix, va ser citat en 2014 com a testimoni en la causa que investiga la presumpta comptabilitat B del PP per la donació de 100.000€ a FAES, la fundació d'estudis socials del PP. Seria desitjable que la Universitat no premiara un posicionament polític tan evident.

Podríem afegir altres pràctiques qüestionables, però no és aquest el lloc per a analitzar a fons el funcionament empresarial de Mercadona. La nostra intenció és aportar informació per a reforçar la idea que és important que la universitat s'opose a aquestes pràctiques anteriors perpetrades en el món dels negocis.

Per cenyir-nos als mèrits al·legats per la Universitat de València en el seu web que justifiquen el nomenament, evidentment, no és el prestigi acadèmic el que caracteritza a Juan Roig. S'argumenta que són els mèrits socials els que li fan creditor d'aquesta distinció: la creació d'una escola d'empresaris -EDEM-; la propietat d'un fons d'inversió -"Angels Capital"- i d'una llançadora d'empreses que selecciona empreses per a llançar al mercat. Així mateix, s'afeg la seua activitat filantròpica -que, d'altra banda, ja li reporta suficients beneficis fiscals i econòmics-. Potser aquests mèrits en el món dels negocis puguen obtenir un reconeixement de la Cambra de Comerç o d'altres institucions empresarials. No obstant això, ens semblen absolutament insuficients per a un reconeixement universitari.

Considerem, finalment, que la UV hauria d'evitar atorgar un reconeixement a una persona que ha estat en estreta relació amb les autoritats acadèmiques i amb altres membres amb posicions de poder en l'estructura de la Universitat. Aquestes relacions endogàmiques poden veure's marcades per les relacions d'amistat, les xarxes d'influència i la devolució de favors. Juan Roig ha ocupat durant anys el càrrec de President en la Càtedra d'Empresa de la UV; ha tingut relació amb els directors de departament, ha obtingut el reconeixement per part de la UV dels títols de Grau que s'imparteixen en la seua escola d'empresa EDEM, entre altres relacions. Amb aquests precedents, queda en dubte si el reconeixement del "honoris causa" s'ha produït per mèrits propis o gràcies a la seua capacitat d'influència.

A més a més, en aquesta lògica de devolució de favors, i encara que no hi ha una confirmació documental donada la difusió limitada d'aquest tipus d'informacions, en 2013, va ser vox populi el fet que Juan Roig va utilitzar la seua influència perquè la UV accedira a préstecs del sistema bancari, que van haver d'activar-se en els anys de crisi en els quals el PP no lliurava, o lliurava tard, els fons per a pagar les nòmines del personal de la UV.

D'altra banda, el procediment del seu nomenament com a doctor honoris causa manca de participació democràtica real per part de la comunitat universitària i, a més, descarta absolutament la qüestió de gènere: es van nomenar 5 doctors honoris causa en l'acte del 2 d'octubre, tots homes. Fins i tot entre els mèrits que encapçalen la proposta de Juan Roig figurava de forma destacada el paper de la Fundació que presideix la seua dona, Hortensia Herrero.

Cal apuntar que l'actual rectora, Mavi Mestre, la primera dona rectora en la UV, va abanderar el gènere com a argument principal en la seua campanya electoral. Ara, no obstant això, sembla impotent o sense interès real per avançar en la igualtat.

Evidentment, cadascun dels motius arreplegats en aquest escrit haguera sigut suficient perquè l'equip rectoral paralizara el nomenament i haguera obert a la comunitat universitària una decisió tan important. Ens sembla definitivament injustificat que una persona vinculada a pràctiques censurables del món dels negocis ens represente amb el màxim títol que atorga la UV. Per això, demanem a través d'aquest escrit la reconsideració del nomenament i una explicació detallada a tota la comunitat universitària dels motius que l'han impulsat.

CGT-PV Secció Universitat de València // Col·lectiu InDocentia // Bloc D'Estudiants Agermanats

